

11.10.2018

YTTRANDE

från utskottet för internationell handel

till utskottet för sysselsättning och sociala frågor

över förslaget till Europaparlamentets och rådets förordning om Europeiska fonden för justering för globaliseringseffekter
(COM(2018)0380 – C8-0231/2018 – 2018/0202(COD))

Föredragande av yttrande: Karoline Graswander-Hainz

PA_Legam

KORTFATTAD MOTIVERING

Inledning

På senare tid har handel inte bara blivit synonymt med globalisering, utan har även kommit att utgöra en stor källa till oro bland allmänheten. De senaste handelsavtalens inriktning har glidit iväg från uppgiften att skapa regler som stöder marknadsöppnande. Istället har de tagit upp handelsrelaterade frågor, som investeringar och immateriella rättigheter. Som en följd av detta har det globala öppnandet av marknaderna blivit nära sammanbundet med investeringar, kapitalflöden och finansiell liberalisering, och handelseffekterna har spridit sig till frågor som rör arbetskraft, miljö och tekniska förändringar.

Även om man i den ekonomiska litteraturen drar slutsatsen att handelsliberaliseringen har övergripande positiva resultat, påverkas vissa sektorer negativt, vilket leder till anpassningskostnader, minskad inkomst och förlorade arbetstillfällen. Verkligheten visar att det alltid finns vinnare och förlorare, och att vinsterna från handeln inte är jämnt fördelade bland medlemsstaterna och regionerna eller inom samhällena. Oreglerad och orättvis handel har förvärrat den sociala, ekonomiska och miljömässiga ojämlikheten.

Det krävs kompletterande åtgärder på EU-nivå och nationell nivå för att förhindra de negativa effekterna och för att i tillräcklig utsträckning kompensera dem som tagit skada av handel eller globalisering. En rättvis fördelning av välståndet, särskilt bland de som har det sämre ställt, kan bara uppnås om åtgärder vidtas på både europeisk och nationell nivå. De nationella regeringarna har hittills gjort alldeles för lite för att säkerställa att alla gynnas av fördelarna med handel. Omfördelning, egenmakt genom utbildning, en proaktiv arbetsmarknadspolitik och stärkta fackföreningar är handelsrelaterade frågor som faller inom de nationella regeringarnas politiska område.

Det finns dessutom utrymme för förbättringar även för Europeiska unionen. Rättvisa och balanserade handelsavtal bör inte bara vara ett instrument för att skapa ekonomisk tillväxt, anständiga arbetstillfällen och hållbar utveckling, utan även för att förbättra och värna om arbetstagares arbetsförhållanden och liv längs hela de globala leveranskedjorna. EU:s handelsavtal, särskilt kapitlen om handel och hållbar utveckling, saknar tyvärr än så länge verkställbara mekanismer för att försvara arbets- och miljönormer. Det krävs politisk vilja för att stärka kapitlen om handel och hållbar utveckling och införa sanktioner som sista utväg. Om EU vill ha exklusiv behörighet i handelsfrågor, bör EU också ta på sig ansvaret för de förändringar och konsekvenser som uppstår till följd av dess handelsavtal, och bör förändra sitt förhållningssätt till handelspolitiken.

Det är av yttersta vikt att EU inte bara förutser eventuella negativa effekter av handelsavtal, utan även ser till att fördelarna distribueras rättvist.

Kommissionen erkände detta då den 2006 inrättade Europeiska fonden för justering av globaliseringseffekter för att stödja arbetstagare som har förlorat sitt arbete på grund av globaliseringen, automatiseringen och den tekniska utvecklingen och för att få dem i arbete igen. På grund av den ekonomiska och finansiella krisen har kommissionen utökat tillämpningsområdet till att också omfatta de människor som drabbats av krisen. Trots en relativt liten budget och komplicerade förfaranden har globaliseringsfonden sedan den inrättades gett påtagliga resultat för nästan 142 300 arbetstagare i hela EU.

Betänkandets viktigaste delar:

Tillämpningsområde, kriterier

Analyser visar dock att globaliseringsfonden inte nådde sin fulla potential, och att den tyvärr fortfarande är underutnyttjad. Föredraganden går därför längre än kommissionens förslag när det gäller att utvidga förordningens tillämpningsområde, genom att göra den mer flexibel och även bistå arbetstagare som påverkats av handel som bedrivs inom EU och utlokalisering samt regioner som lider av gradvis och kumulativ ekonomisk nedgång eller hög arbetslöshet, och att även sammankoppla globaliseringsfonden mer direkt med vissa handelspolitiska instrument, till exempel handelsrelaterat bistånd.

Förfaranden

Utöver tillämpningsområdet håller föredraganden med kommissionen om att vissa delar av förfarandet måste förbättras för att korta ned tiden för ansökningsprocessen och förenkla förfarandet. Föredraganden föreslår att en helpdesk inrättas för att stötta medlemsstaterna i deras ansökningar och även för att samla in bättre data, i syfte att förbättra uppföljningen och utvärderingsprocessen.

Eftersom globaliseringsfonden bör fungera som ett tvärsektorielt instrument, och erbjuda stöd till uppsagda arbetstagare, bör sociala aktörer (berörda parter, icke-statliga organisationer, fackföreningar) spela en viktig roll, och bör vara mer involverade i globaliseringsfondens verksamhet för att processen ska kunna samordnas bättre och för bättre samordning mellan de olika befintliga EU-instrumenten.

Slutsats

Föredraganden föreslår ett antal ändringar till kommissionens förslag som en startpunkt för ytterligare reflektion och ändringar som kan göras under lagstiftningsprocessen i parlamentet.

ÄNDRINGSFÖRSLAG

Utskottet för internationell handel uppmanar utskottet för sysselsättning och sociala frågor att som ansvarigt utskott beakta följande ändringsförslag:

Ändringsförslag 1

Förslag till förordning Skäl 2

Kommissionens förslag

(2) Den 17 november 2017
proklamerade Europaparlamentet, rådet

PE627.617v02-00

Ändringsförslag

(2) Den 17 november 2017
proklamerade Europaparlamentet, rådet

4/25

AD\1165588SV.docx

och kommissionen den europeiska pelaren för sociala rättigheter¹⁵ som svar på de sociala utmaningarna i Europa. Med beaktande av förändringarna i arbetslivet måste unionen ha beredskap att hantera de nuvarande och framtida utmaningar som globaliseringen och digitaliseringen innebär, genom att se till att *tillväxten* gynnar alla och genom att förbättra sysselsättnings- och socialpolitiken. Pelarens tjugo principer är indelade i tre kategorier: lika möjligheter och tillgång till arbetsmarknaden, rättvisa arbetsvillkor samt socialt skydd och social delaktighet. Den europeiska pelaren för sociala rättigheter bör fungera som en övergripande vägledande ram för Europeiska fonden för justering för globaliseringseffekter (nedan kallade globaliseringsfonden) så att unionen kan omsätta de relevanta principerna i praktiken i händelse av omfattande omstruktureringar.

15

https://ec.europa.eu/commission/priorities/deeper-and-fairer-economic-and-monetary-union/european-pillar-social-rights_sv

Ändringsförslag 2

Förslag till förordning Skäl 3

Kommissionens förslag

(3) Den 20 juni 2017 godkände rådet unionens svar¹⁶ *EU:s svar* på Agenda 2030 för hållbar utveckling¹⁷ – en hållbar europeisk framtid. Rådet betonade vikten av att hållbar utveckling uppnås inom alla tre dimensioner (den ekonomiska, sociala och miljömässiga) på ett balanserat och integrerat sätt. Det är ytterst viktigt att hållbar utveckling integreras i Europeiska unionens alla politikområden och att EU

och kommissionen den europeiska pelaren för sociala rättigheter¹⁵ som svar på de sociala utmaningarna i Europa. Med beaktande av förändringarna *i våra samhällen och* i arbetslivet måste unionen ha beredskap att hantera de nuvarande och framtida utmaningar som *klimatförändringarna*, globaliseringen och digitaliseringen innebär, genom att se till att *utvecklingen* gynnar alla och genom att förbättra sysselsättnings- och socialpolitiken. Pelarens tjugo principer är indelade i tre kategorier: lika möjligheter och tillgång till arbetsmarknaden, rättvisa arbetsvillkor samt socialt skydd och social delaktighet. Den europeiska pelaren för sociala rättigheter bör fungera som en övergripande vägledande ram för Europeiska fonden för justering för globaliseringseffekter (nedan kallade globaliseringsfonden) så att unionen kan omsätta de relevanta principerna i praktiken i händelse av omfattande omstruktureringar.

15

https://ec.europa.eu/commission/priorities/deeper-and-fairer-economic-and-monetary-union/european-pillar-social-rights_sv

Ändringsförslag

(3) Den 20 juni 2017 godkände rådet unionens svar¹⁶ på Agenda 2030 för hållbar utveckling¹⁷ – en hållbar europeisk framtid. Rådet betonade vikten av att hållbar utveckling uppnås inom alla tre dimensioner (den ekonomiska, sociala och miljömässiga) på ett balanserat och integrerat sätt. Det är ytterst viktigt att hållbar utveckling integreras i Europeiska unionens alla politikområden och att EU

har höga ambitioner för den politik som används för att bemöta de globala utmaningarna. Rådet välkomnade kommissionens meddelande Nästa steg för en hållbar europeisk framtid som lades fram den 22 november 2016 i en första konkret strävan att integrera målen för hållbar utveckling och låta hållbar utveckling utgöra den vägledande principen för all EU-politik, inte minst när det gäller unionens finansieringsinstrument.

¹⁶ <http://eu-un.europa.eu/eu-response-2030-agenda-sustainable-development-sustainable-european-future/>.

¹⁷

<https://sustainabledevelopment.un.org/post2015/transformingourworld>.

Ändringsförslag 3

Förslag till förordning Skäl 4

Kommissionens förslag

(4) I februari 2018 antog kommissionen meddelandet En ny och modern flerårig budgetram för ett EU som effektivt genomför sina prioriteringar efter 202018. I meddelandet betonas att EU:s budget ska stödja Europas unika sociala marknadsekonomi. Det kommer därför att vara av största vikt att förbättra sysselsättningsmöjligheterna och att ta itu med kompetensbrister, särskilt sådana som beror på digitaliseringen. Flexibilitet i

har höga ambitioner för den politik som används för att bemöta de globala utmaningarna. ***Handelsavtal med starka och genomförbara kapitel om handel och hållbar utveckling kan fungera som instrument för att uppnå hållbar utveckling och skapa anständiga arbetstillfällen samt tillväxt för alla, men också för att fördelarna med handel ska fördelas på ett mer rättvist sätt mellan regioner och medlemsstater och inom samhällen.*** Rådet välkomnade kommissionens meddelande Nästa steg för en hållbar europeisk framtid som lades fram den 22 november 2016 i en första konkret strävan att integrera målen för hållbar utveckling och låta hållbar utveckling utgöra den vägledande principen för all EU-politik, inte minst när det gäller unionens finansieringsinstrument.

¹⁶ <http://eu-un.europa.eu/eu-response-2030-agenda-sustainable-development-sustainable-european-future/>.

¹⁷

<https://sustainabledevelopment.un.org/post2015/transformingourworld>.

Ändringsförslag

(4) I februari 2018 antog kommissionen meddelandet En ny och modern flerårig budgetram för ett EU som effektivt genomför sina prioriteringar efter 202018. I meddelandet betonas att EU:s budget ska stödja Europas unika sociala marknadsekonomi. Det kommer därför att vara av största vikt att förbättra sysselsättningsmöjligheterna och att ta itu med kompetensbrister, särskilt sådana som beror på digitaliseringen,

budgeten är en viktig princip i nästa fleråriga budgetram. Flexibilitetsmekanismer kommer att finnas kvar för att unionen ska kunna reagera på oförutsedda händelser och för att se till att budgetmedlen används där de behövs mest.

¹⁸ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/PDF/?uri=CELEX:52018DC0098&qid=1528100082998&from=EN>

automatiseringen, utvecklingen av ny teknik och övergången till en klimatvänlig och resurseffektiv ekonomi. Flexibilitet i budgeten är en viktig princip i nästa fleråriga budgetram. Flexibilitetsmekanismer kommer att finnas kvar för att unionen ska kunna reagera på oförutsedda händelser och för att se till att budgetmedlen används där de behövs mest.

¹⁸ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/PDF/?uri=CELEX:52018DC0098&qid=1528100082998&from=EN>

Ändringsförslag 4

Förslag till förordning Skäl 6

Kommissionens förslag

(6) I diskussionsunderlaget om hur vi bemöter globaliseringen²⁰ konstaterar kommissionen att kombinationen av handelsrelaterad globalisering och teknisk förändring är en viktig orsak till att efterfrågan på kvalificerad arbetskraft ökar medan antalet arbetstillfällen för personer med lägre kvalifikationsnivå minskar. Trots att en mer öppen handel och djupare integration av världsekonomierna på det hela taget har stora fördelar måste man ta itu med de negativa sidoeffekterna. Eftersom de nuvarande fördelarna med globalisering redan är ojämnt fördelade mellan människor och regioner, vilket får betydande konsekvenser för dem som drabbas, finns det risk för att de allt snabbare tekniska framstegen kommer att framhäva dessa effekter ytterligare. I linje med principerna om solidaritet och hållbarhet kommer det därför att vara nödvändigt att se till att **fördelarna med** globaliseringen fördelas mer rättvist, genom att en mer öppen ekonomi och tekniska framsteg kombineras med socialt

Ändringsförslag

(6) I diskussionsunderlaget om hur vi bemöter globaliseringen²⁰ konstaterar kommissionen att kombinationen av handelsrelaterad globalisering och teknisk förändring är en viktig orsak till att efterfrågan på kvalificerad arbetskraft ökar medan antalet arbetstillfällen för personer med lägre kvalifikationsnivå minskar. Trots att en mer öppen handel och djupare integration av världsekonomierna på det hela taget har stora fördelar måste man ta itu med de negativa sidoeffekterna. Eftersom de nuvarande fördelarna med globalisering redan är ojämnt fördelade mellan människor och regioner, vilket får betydande konsekvenser för dem som drabbas, finns det risk för att de allt snabbare tekniska framstegen kommer att framhäva dessa effekter ytterligare. I linje med principerna om solidaritet och hållbarhet kommer det därför att vara nödvändigt att se till att **man bättre förutser effekterna av** globaliseringen **och att dess potentiella fördelar** fördelas mer rättvist, genom att en mer öppen ekonomi

skydd.

20

https://ec.europa.eu/commission/publications/reflection-paper-harnessing-globalisation_sv

Ändringsförslag 5

Förslag till förordning Skäl 8

Kommissionens förslag

(8) Globalisering och teknisk utveckling kommer sannolikt att leda till att de globala ekonomierna i allt högre grad flätas samman och blir beroende av varandra. Denna ekonomiska förändring leder oundvikligen till en omfördelning av arbetskraften. Om fördelarna med förändringen ska komma alla till del är det av största vikt att arbetstagare som har sagt upp eller som hotas av uppsägning erbjuds stöd. I meddelandet EU:s kvalitetskriterier för planering för förändringar och omstruktureringar redogörs för bästa praxis när det gäller att förutse och hantera företagsomstruktureringar²². Kvalitetskriterierna bör vara utgångspunkten när man överväger lämpliga politiska medel för hantering av utmaningarna med ekonomisk anpassning och omstrukturering samt de sysselsättningsmässiga och sociala konsekvenser detta får. Medlemsstaterna uppmanas också att använda EU-finansiering och nationell finansiering på ett sådant sätt att de sociala konsekvenserna av omstruktureringar, särskilt de negativa effekterna för sysselsättningen, så långt som möjligt mildras. Unionens viktigaste instrument för att hjälpa drabbade arbetstagare är

PE627.617v02-00

och tekniska framsteg kombineras med *ett starkt* socialt skydd.

20

https://ec.europa.eu/commission/publications/reflection-paper-harnessing-globalisation_sv

Ändringsförslag

(8) **Klimatförändringar**, globalisering och teknisk utveckling kommer sannolikt att leda till att de globala ekonomierna i allt högre grad flätas samman och blir beroende av varandra. Denna ekonomiska förändring leder oundvikligen till en omfördelning av arbetskraften. Om fördelarna med förändringen ska komma alla till del är det av största vikt att arbetstagare som har sagt upp eller som hotas av uppsägning erbjuds stöd. I meddelandet EU:s kvalitetskriterier för planering för förändringar och omstruktureringar redogörs för bästa praxis när det gäller att förutse och hantera företagsomstruktureringar²². Kvalitetskriterierna bör vara utgångspunkten när man överväger lämpliga politiska medel för hantering av utmaningarna med ekonomisk anpassning och omstrukturering samt de sysselsättningsmässiga och sociala konsekvenser detta får. Medlemsstaterna uppmanas också att använda EU-finansiering och nationell finansiering på ett sådant sätt att de sociala konsekvenserna av omstruktureringar, särskilt de negativa effekterna för sysselsättningen, så långt som möjligt mildras. Unionens viktigaste instrument för att hjälpa drabbade arbetstagare är

8/25

AD\1165588SV.docx

Europeiska socialfonden (ESF+) som har utformats för att ge stöd i förebyggande syfte och globaliseringsfonden som har utformats för att ge stöd när en *oförutsedd* omfattande omstrukturering redan har inträffat.

²² Meddelande från kommissionen till rådet, Europaparlamentet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén – EU:s kvalitetskriterier för planering för förändringar och omstruktureringar (COM(2013) 882 final, 13.12.2013).

Ändringsförslag 6

Förslag till förordning Skäl 8a (nytt)

Kommissionens förslag

Europeiska socialfonden (ESF+) som har utformats för att ge stöd i förebyggande syfte och övergångsfonden som har utformats för att ge stöd när en omfattande omstrukturering redan har inträffat.

²² Meddelande från kommissionen till rådet, Europaparlamentet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén – EU:s kvalitetskriterier för planering för förändringar och omstruktureringar (COM(2013) 882 final, 13.12.2013).

Ändringsförslag

(8a) Det är mycket viktigt att samarbeta multilateralt med unionens globala partner och att stärka och reformera de multilaterala institutionerna för att göra dem rättvisare och effektivare. Globaliseringsfonden bör erbjuda stöd till uppsagda arbetstagare i olika sektorer som kan påverkas av sådana reformer genom att erbjuda dem en rad olika arbetstillfällen. Sociala aktörer såsom icke-statliga organisationer och fackföreningar bör vara mer involverade i globaliseringsfondens verksamhet för att förbättra kommunikationen och samordningen mellan olika unionsinstrument.

Ändringsförslag 7

Förslag till förordning Skäl 8b (nytt)

(8b) *Unionen bör återupprätta en ambitiös industripolitik baserad på en kontinuerlig framtidsanalys av tekniska förändringar, inklusive effekterna av öppen handel. Partnerskap mellan unionen och de mest sårbara regionerna bör ta hänsyn till de nödvändiga strategiska investeringarna för att förhindra negativa konsekvenser av handels- och investeringsavtal, och de bör fastställa de program som kräver medfinansiering från EU. Det krävs därför bättre integration av och finansiering för den befintliga Sammanhållningsfonden och Europeiska socialfonden. Sådana program bör decentraliseras på Nuts-nivå och utformas som ett verkligt partnerskap mellan unionen och de regioner som påverkas av dess politik.*

Ändringsförslag 8

**Förslag till förordning
Skäl 8c (nytt)**

(8c) *Europas företag är viktiga partner i arbetet med att forma globaliseringen och leverera positiva resultat för alla. Det finns många positiva exempel på hur hållbar tillväxt kan skapas för aktieägare och anställda och för de samhällen där företagen är verksamma. Företagen bör dock ställas till svars när de inte respekterar sitt sociala eller miljömässiga ansvar.*

Ändringsförslag 9

**Förslag till förordning
Skäl 9**

Kommissionens förslag

(9) Globaliseringsfonden upprättades genom Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1927/2006²³ för den budgettram som gällde från den 1 januari 2007 till den 31 december 2013 för att unionen skulle kunna visa solidaritet med arbetstagare som förlorat sitt arbete till följd av sådana genomgripande strukturförändringar inom världshandeln som beror på globaliseringen.

²³ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1927/2006 av den 20 december 2006 om upprättande av Europeiska fonden för justering för globaliseringseffekter (EUT L 406, 30.12.2006, s. 1).

Ändringsförslag

(9) Globaliseringsfonden upprättades genom Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1927/2006²³ för den budgettram som gällde från den 1 januari 2007 till den 31 december 2013 för att unionen skulle kunna visa solidaritet med arbetstagare som förlorat sitt arbete till följd av sådana genomgripande strukturförändringar inom världshandeln som beror på **öppnandet av marknaderna** och globaliseringen.

²³ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1927/2006 av den 20 december 2006 om upprättande av Europeiska fonden för justering för globaliseringseffekter (EUT L 406, 30.12.2006, s. 1).

Ändringsförslag 10

Förslag till förordning Skäl 11a (nytt)

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

(11a) Globaliseringsfondens program bör vara synligt och kräva fler och bättre uppgifter för att möjliggöra en korrekt vetenskaplig utvärdering av globaliseringsfonden och motverka administrativa begränsningar i genomförandet av programmet för stöd till handelsanpassning.

Ändringsförslag 11

Förslag till förordning Skäl 11b (nytt)

(11b) Innan ett nytt handelsavtal ingås bör kommissionen garantera en oberoende och korrekt förhandsanalys av det föreslagna avtalets konsekvenser, inbegripet förändringar på arbetsmarknaden, för varje sektor och för varje region för att förutse negativa effekter. Genom att identifiera eventuella negativa effekter innan ett nytt handelsavtal ingås skulle man också kunna återställa de europeiska medborgarnas förtroende för handelspolitiken.

Ändringsförslag 12

Förslag till förordning Skäl 11c (nytt)

(11c) Globaliseringsfonden bör ha en mer direkt koppling till utländska direktinvesteringar som kan ha potentiella negativa sociala och miljömässiga konsekvenser i unionen, men också till vissa orättvisa handelspolitiska strategier för vilka skyddsinstrumenten inte ger lämpliga lösningar. De berörda företagen och arbetstagarna i unionen bör omfattas av globaliseringsfondens regler för aktiv arbetsmarknadspolitik.

Ändringsförslag 13

Förslag till förordning Skäl 12

(12) Kommissionen har gjort en halvtidsutvärdering av globaliseringsfonden för att bedöma hur

(12) Kommissionen har gjort en halvtidsutvärdering av globaliseringsfonden för att bedöma hur

och i vilken utsträckning dess mål uppnås. Det visade sig att globaliseringsfonden är ändamålsenlig och att fler uppsagda arbetstagare har återintegrerats på arbetsmarknaden än under de tidigare programperioderna. Utvärderingen visade även att globaliseringsfonden skapade ett europeiskt mervärde. Detta gäller i synnerhet dess volymeffekter, dvs. att stöd från globaliseringsfonden inte bara ökar antalet och utbudet av tjänster som erbjuds utan även deras intensitet. De åtgärder som vidtagits med stöd av globaliseringsfonden har dessutom fått stor synlighet och deras EU-mervärde har varit tydligt för allmänheten. Utvärderingen visade dock på flera problem. Ett av dem var att det tar för lång tid innan stödet från globaliseringsfonden beviljas. Många medlemsstater menade också att de hade svårigheter att sammanställa den omfattande bakgrundanalysen av den händelse som föranlett uppsägningarna. Den viktigaste anledningen till att medlemsstater som potentiellt hade kunnat söka stöd från globaliseringsfonden inte lämnar in en ansökan är bristande finansiell och institutionell kapacitet. Det kan helt enkelt röra sig om brist på personalresurser – medlemsstaterna kan för närvarande endast begära tekniskt stöd om de genomför en åtgärd som stöds genom globaliseringsfonden. Eftersom uppsägningarna kan ske oväntat är det viktigt att medlemsstaterna är redo att agera direkt och att de kan lämna in en ansökan utan fördröjningar. Det verkar också som om det i vissa medlemsstater skulle krävas mer omfattande insatser för uppbyggnad av institutionell kapacitet för att man ska säkerställa att de åtgärder som stöds genom globaliseringsfonden genomförs på ett effektivt sätt. **Minimiantalet** 500 uppsagda arbetstagare ansågs också vara för högt, särskilt i mer glesbefolkade regioner²⁶.

och i vilken utsträckning dess mål uppnås. Det visade sig att globaliseringsfonden är ändamålsenlig och att fler uppsagda arbetstagare har återintegrerats på arbetsmarknaden än under de tidigare programperioderna. Utvärderingen visade även att globaliseringsfonden skapade ett europeiskt mervärde. Detta gäller i synnerhet dess volymeffekter, dvs. att stöd från globaliseringsfonden inte bara ökar antalet och utbudet av tjänster som erbjuds utan även deras intensitet. De åtgärder som vidtagits med stöd av globaliseringsfonden har dessutom fått stor synlighet och deras EU-mervärde har varit tydligt för allmänheten. Utvärderingen visade dock på flera problem. Ett av dem var att det tar för lång tid innan stödet från globaliseringsfonden beviljas **och att förfarandet är för komplicerat och betungande**. Många medlemsstater menade också att de hade svårigheter att sammanställa den omfattande bakgrundanalysen av den händelse som föranlett uppsägningarna. Den viktigaste anledningen till att medlemsstater som potentiellt hade kunnat söka stöd från globaliseringsfonden inte lämnar in en ansökan är bristande finansiell och institutionell kapacitet. Det kan helt enkelt röra sig om brist på personalresurser – medlemsstaterna kan för närvarande endast begära tekniskt stöd om de genomför en åtgärd som stöds genom globaliseringsfonden. Eftersom uppsägningarna kan ske oväntat är det viktigt att medlemsstaterna är redo att agera direkt och att de kan lämna in en ansökan utan fördröjningar. Det verkar också som om det i vissa medlemsstater skulle krävas mer omfattande insatser för uppbyggnad av institutionell kapacitet för att man ska säkerställa att de åtgärder som stöds genom globaliseringsfonden genomförs på ett effektivt sätt. **Minimiantalet** 500 uppsagda arbetstagare ansågs också vara för högt, särskilt i mer glesbefolkade regioner²⁶.

²⁶ COM (2018) 297 final och det medföljande arbetsdokumentet SWD (2018) 192 final.

²⁶ COM (2018) 297 final och det medföljande arbetsdokumentet SWD (2018) 192 final.

Ändringsförslag 14

Förslag till förordning Skäl 13

Kommissionens förslag

(13) Kommissionen betonar att globaliseringsfonden fortfarande är ett viktigt och flexibelt verktyg för att ge stöd till arbetstagare som förlorat sitt arbete i samband med omfattande omstruktureringar och hjälpa dem att så fort som möjligt hitta ett nytt arbete. Unionen bör fortsätta att tillhandahålla särskilt engångsstöd för att hjälpa uppsagda arbetstagare att återintegreras i arbetslivet i områden, sektorer, territorier eller på arbetsmarknader som drabbats av en allvarlig ekonomisk störning. Mot bakgrund av samspelet mellan och de ömsesidiga effekterna av öppen handel, tekniska förändringar eller andra faktorer som övergången till en koldioxidsnål ekonomi och av att det därmed blir allt svårare att peka ut en specifik faktor som orsakar uppsägningar bör medel från globaliseringsfonden i framtiden endast beviljas på grundval av omstruktureringar som får betydande konsekvenser. Eftersom syftet med globaliseringsfonden är att tillhandahålla stöd i akuta situationer där händelserna inte har kunnat förutses, och att komplettera det stöd som ges i mer förebyggande syfte genom ESF+, ska fonden även i fortsättningen utgöra ett flexibelt, särskilt instrument som är utanför den fleråriga budgetramens tak, såsom konstateras i kommissionens meddelande En modern budget för ett EU som skyddar, försvarar och sätter medborgarna i centrum – Flerårig budgetram 2021–2027 och dess

Ändringsförslag

(13) Kommissionen betonar att globaliseringsfonden fortfarande är ett viktigt och flexibelt verktyg för att ge stöd till arbetstagare som förlorat sitt arbete i samband med omfattande omstruktureringar och hjälpa dem att så fort som möjligt hitta ett nytt arbete. Unionen bör fortsätta att tillhandahålla särskilt engångsstöd för att hjälpa uppsagda arbetstagare att återintegreras i arbetslivet i områden, sektorer, territorier eller på arbetsmarknader som drabbats av en allvarlig ekonomisk störning. Mot bakgrund av samspelet mellan och de ömsesidiga effekterna av öppen handel, tekniska förändringar, **digitalisering och automatisering** eller andra faktorer som övergången till en koldioxidsnål ekonomi och av att det därmed blir allt svårare att peka ut en specifik faktor som orsakar uppsägningar bör medel från globaliseringsfonden i framtiden endast beviljas på grundval av omstruktureringar som får betydande konsekvenser. Eftersom syftet med globaliseringsfonden är att tillhandahålla stöd i akuta situationer där händelserna inte har kunnat förutses, och att komplettera det stöd som ges i mer förebyggande syfte genom ESF+, ska fonden även i fortsättningen utgöra ett flexibelt, särskilt instrument som är utanför den fleråriga budgetramens tak, såsom konstateras i kommissionens meddelande En modern budget för ett EU som skyddar, försvarar och sätter medborgarna i centrum

bilaga²⁷.

– Flerårig budgettram 2021–2027 och dess bilaga²⁷.

²⁷ SWD (2018) 171 final och bilagan COM (2018) 321 final.

²⁷ SWD (2018) 171 final och bilagan COM (2018) 321 final.

Ändringsförslag 15

Förslag till förordning Skäl 21

Kommissionens förslag

(21) När medlemsstaterna utformar det samordnade paketet med aktiva arbetsmarknadsåtgärder bör de ta särskild hänsyn till mindre gynnade stödmottagare, inbegripet unga och äldre arbetslösa samt personer som riskerar att hamna i fattigdom, med tanke på att det är särskilt svårt för dessa grupper att komma in på arbetsmarknaden igen. Principerna om jämställdhet och icke-diskriminering, som hör till unionens grundläggande värden och som fastställs i den europeiska pelaren för sociala rättigheter, bör respekteras och främjas vid genomförandet av globaliseringsfonden.

Ändringsförslag

(21) När medlemsstaterna utformar det samordnade paketet med aktiva arbetsmarknadsåtgärder bör de ta särskild hänsyn till mindre gynnade stödmottagare, inbegripet unga och äldre arbetslösa, **personer med funktionsnedsättning** samt personer som riskerar att hamna i fattigdom, med tanke på att det är särskilt svårt för dessa grupper att komma in på arbetsmarknaden igen. Principerna om jämställdhet och icke-diskriminering, som hör till unionens grundläggande värden och som fastställs i den europeiska pelaren för sociala rättigheter, bör respekteras och främjas vid genomförandet av globaliseringsfonden.

Ändringsförslag 16

Förslag till förordning Skäl 21a (nytt)

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

(21a) Unionen och medlemsstaterna bör ägna särskild uppmärksamhet åt förändringarna och utmaningarna inom världshandeln, de globala värdekedjorna, automatiseringen och digitaliseringen samt den strukturella förändringen av arbetsnormerna. Unionens sociala ekonomi är en grundpelare i den europeiska sociala modellen och ett viktigt verktyg för att ge människor egenmakt att

övervinna globaliseringens och den ekonomiska krisens negativa effekter. Sociala tjänster av allmänt intresse och offentliga tjänster bör därför uteslutas från handelsavtal, och rätten att reglera, organisera och tillhandahålla offentliga tjänster måste garanteras i handelsavtal. Kombinationen av globalisering och teknisk innovation gör att globaliseringsfondens regler om stöd måste anpassas till dessa nya handels-, teknik- och arbetsnormer, och det är därför viktigt att förordningen är anpassad till dessa utmaningar efter 2020.

Ändringsförslag 17

Förslag till förordning Skäl 22

Kommissionens förslag

(22) För att snabbt och effektivt kunna stödja stödmottagare bör medlemsstaterna bemöda sig om att deras ansökningar om ekonomiskt stöd från globaliseringsfonden är fullständiga när de lämnas in. Om kommissionen begär ytterligare uppgifter för att kunna bedöma en ansökan bör dessa kompletterande uppgifter lämnas in inom en fastställd tid.

Ändringsförslag

(22) För att snabbt och effektivt kunna stödja stödmottagare bör medlemsstaterna bemöda sig om att deras ansökningar om ekonomiskt stöd från globaliseringsfonden är fullständiga när de lämnas in. Om kommissionen begär ytterligare uppgifter för att kunna bedöma en ansökan bör dessa kompletterande uppgifter lämnas in inom en fastställd tid. ***Kommissionen bör även tillhandahålla teknisk assistans till medlemsstaterna i början av förfarandet.***

Ändringsförslag 18

Förslag till förordning Skäl 22a (nytt)

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

(22a) Kommissionen bör underlätta tillgången till nationella och regionala myndigheter genom en helpdesk som tillhandahåller allmän information och förklaringar om förfaranden och om hur

man lämnar in en ansökan. Helpdesken bör tillhandahålla standardformulär för statistik och vidare analyser.

Ändringsförslag 19

Förslag till förordning Skäl 25

Kommissionens förslag

(25) Det bör införas särskilda bestämmelser om kommunikationsinsatser för att sprida information om de åtgärder som får stöd genom globaliseringsfonden och om de resultat som uppnåtts.

Ändringsförslag

(25) Det bör införas särskilda bestämmelser om kommunikationsinsatser för att sprida information om de åtgärder som får stöd genom globaliseringsfonden och om de resultat som uppnåtts, *eftersom god kännedom om ansökningsförfarandet kan öka användningen av globaliseringsfonden.*

Ändringsförslag 20

Förslag till förordning Artikel 1 – stycke 2

Kommissionens förslag

Här fastställs målen för globaliseringsfonden, formerna för unionsfinansiering och reglerna för tillhandahållande av sådan finansiering, inbegripet reglerna för medlemsstaternas ansökningar om ekonomiskt stöd från globaliseringsfonden för åtgärder som riktar sig till de mottagare som avses i artikel 7.

Ändringsförslag

Här fastställs målen för globaliseringsfonden, formerna för unionsfinansiering och reglerna *och kriterierna* för tillhandahållande av sådan finansiering, inbegripet reglerna för medlemsstaternas ansökningar om ekonomiskt stöd från globaliseringsfonden för åtgärder som riktar sig till de mottagare som avses i artikel 7.

Ändringsförslag 21

Förslag till förordning Artikel 2

Kommissionens förslag

Globaliseringsfonden ska bidra till att fördelarna med globaliseringen *och de*

Ändringsförslag

Globaliseringsfonden ska bidra till *en rättvis övergång till en klimatvänlig och*

tekniska framstegen fördelas jämnare genom att uppsagda arbetstagare får hjälp med att anpassa sig till strukturförändringar. Globaliseringsfonden ska bidra till genomförandet av de principer som fastställs i den europeiska pelaren för sociala rättigheter och stärka den sociala och ekonomiska sammanhållningen i såväl enskilda regioner som i medlemsstaterna.

resurseffektiv ekonomi, till att fördelarna med globaliseringen fördelas jämnare **och rättvisare och till utvecklingen av ny teknik** genom att uppsagda arbetstagare får hjälp med att anpassa sig till strukturförändringar. Globaliseringsfonden ska bidra till genomförandet av de principer som fastställs i den europeiska pelaren för sociala rättigheter och stärka **rättvisan, den sociala och ekonomiska sammanhållningen och delaktigheten** i såväl enskilda regioner som i medlemsstaterna **och inom samhällen**.

Ändringsförslag 22

Förslag till förordning Artikel 3 – punkt 2

Kommissionens förslag

2. Det särskilda målet för globaliseringsfonden är att ge stöd vid **oförutsedda** omfattande omstruktureringar, särskilt omstruktureringar som orsakas av utmaningar relaterade till globaliseringen, till exempel förändringar inom världshandeln, handelstvister, finansiella eller ekonomiska kriser och övergången till en koldioxidsnål ekonomi, eller som är en följd av digitalisering eller automatisering. Särskild vikt ska läggas vid åtgärder för att hjälpa de mest utsatta grupperna.

Ändringsförslag

2. Det särskilda målet för globaliseringsfonden är att ge stöd vid omfattande omstruktureringar, särskilt omstruktureringar som orsakas av utmaningar relaterade till globaliseringen, till exempel förändringar inom världshandeln, **inbegripet handel inom EU, marknadsöppnande, potentiella negativa effekter till följd av utländska direktinvesteringar, utlokalisering, dumpning**, handelstvister, finansiella eller ekonomiska kriser och övergången till en koldioxidsnål ekonomi, eller som är en följd av digitalisering eller automatisering, **så att den blir mer flexibel och förfarandet blir enklare..** Särskild vikt ska läggas vid åtgärder för att hjälpa de mest utsatta grupperna, **små och medelstora företag och nystartade företag att bli stödberättigade.**

Ändringsförslag 23

Förslag till förordning Artikel 5 – punkt 3

Kommissionens förslag

3. På mindre arbetsmarknader eller vid särskilda omständigheter, särskilt när det gäller ansökningar som omfattar små och medelstora företag, kan en ansökan om ekonomiskt stöd på grundval av denna artikel godtas även om kriterierna i punkt 1 a, b **eller c** inte till alla delar uppfylls, om den ansökande medlemsstaten vederbörligen kan motivera ansökan och om uppsägningarna får allvarliga konsekvenser för sysselsättningen och den lokala eller regionala ekonomin. Den ansökande medlemsstaten ska ange vilket av insatskriterierna i punkt 1 a, b **eller c** som inte till alla delar uppfylls. Det totala stödbelopp som beviljas vid särskilda omständigheter får inte överstiga 15 % av globaliseringsfondens högsta årliga belopp.

Ändringsförslag 24

Förslag till förordning Artikel 8 – punkt 1 – stycke 2

Kommissionens förslag

Förmedling av färdigheter som krävs i den digitala industriella tidsåldern ska utgöra **ett obligatoriskt övergripande inslag i** alla paket med individanpassade tjänster. Utbildningens nivå ska anpassas till de enskilda stödmottagarnas kvalifikationer och behov.

Ändringsförslag

3. På mindre arbetsmarknader eller vid särskilda omständigheter, särskilt när det gäller ansökningar som omfattar små och medelstora företag **och nystartade företag**, kan en ansökan om ekonomiskt stöd på grundval av denna artikel godtas även om kriterierna i punkt 1 a **eller b** inte till alla delar uppfylls, om den ansökande medlemsstaten vederbörligen kan motivera ansökan och om uppsägningarna får allvarliga konsekvenser för sysselsättningen och den lokala eller regionala ekonomin. Den ansökande medlemsstaten ska ange vilket av insatskriterierna i punkt 2 a **och b** som inte till alla delar uppfylls. Det totala stödbelopp som beviljas vid särskilda omständigheter får inte överstiga 15 % av globaliseringsfondens högsta årliga belopp.

Ändringsförslag

Förmedling av färdigheter som krävs i den digitala industriella tidsåldern ska utgöra **en del av** alla paket med individanpassade tjänster. Utbildningens nivå ska anpassas till de enskilda stödmottagarnas kvalifikationer och behov **och till den lokala arbetsmarknaden.**

Ändringsförslag 25

Förslag till förordning

Artikel 9 – punkt 3

Kommissionens förslag

3. I de fall där kommissionen begär ytterligare uppgifter ska medlemsstaten svara inom tio arbetsdagar från den dag då begäran görs. Kommissionen ska förlänga denna tidsfrist med tio arbetsdagar på vederbörligen motiverad begäran av den berörda medlemsstaten.

Ändringsförslag

3. ***Om medlemsstaten begär det ska kommissionen tillhandahålla teknisk assistans i början av förfarandet.*** I de fall där kommissionen begär ytterligare uppgifter ska medlemsstaten svara inom tio arbetsdagar från den dag då begäran görs. Kommissionen ska förlänga denna tidsfrist med tio arbetsdagar på vederbörligen motiverad begäran av den berörda medlemsstaten.

Ändringsförslag 26

Förslag till förordning

Artikel 12 – punkt 4

Kommissionens förslag

4. Kommissionens tekniska stöd ska omfatta information och vägledning till medlemsstaterna om användning, övervakning och utvärdering av globaliseringsfonden. Kommissionen ska även ge europeiska och nationella arbetsmarknadsparter information och tydlig vägledning om hur globaliseringsfonden ska användas. Vägledningsåtgärderna kan inbegripa inrättande av arbetsgrupper vid allvarliga ekonomiska störningar i en medlemsstat.

Ändringsförslag

4. Kommissionens tekniska stöd ska omfatta information och vägledning till medlemsstaterna om användning, övervakning och utvärdering av globaliseringsfonden, ***inklusive inrättandet av en helpdesk.*** Kommissionen ska även ge europeiska och nationella arbetsmarknadsparter information och tydlig vägledning om hur globaliseringsfonden ska användas. Vägledningsåtgärderna kan inbegripa inrättande av arbetsgrupper vid allvarliga ekonomiska störningar i en medlemsstat.

Ändringsförslag 27

Förslag till förordning

Artikel 13 – punkt 2

Kommissionens förslag

2. Kommissionen ska tillhandahålla

Ändringsförslag

2. Kommissionen ska tillhandahålla

och regelbundet uppdatera information på internet, på unionsinstitutionernas alla officiella språk, för att förmedla aktuella uppgifter om globaliseringsfonden, ge vägledning för ansökningsförfarandet samt informera om godkända och avslagna ansökningar och om Europaparlamentets och rådets roll i budgetförfarandet.

och regelbundet uppdatera information på internet, på unionsinstitutionernas alla officiella språk, för att förmedla aktuella uppgifter om globaliseringsfonden **och kriterierna för att få tillgång till den**, ge vägledning för ansökningsförfarandet samt informera om godkända och avslagna ansökningar och om Europaparlamentets och rådets roll i budgetförfarandet.

Ändringsförslag 28

Förslag till förordning

Artikel 13 – punkt 3 – stycke 2 – inledningen

Kommissionens förslag

Medlemsstaterna ska se till att unionens institutioner, organ eller byråer på begäran får tillgång till allt kommunikationsmaterial och att unionen avgiftsfritt beviljas en icke exklusiv oåterkallelig licens för användning av detta material och eventuella befintliga rättigheter till detta. Genom licensen beviljas unionen följande rättigheter:

Ändringsförslag

Medlemsstaterna ska se till att unionens institutioner, organ eller byråer på begäran får tillgång till allt kommunikationsmaterial **på alla officiella språk** och att unionen avgiftsfritt beviljas en icke exklusiv oåterkallelig licens för användning av detta material och eventuella befintliga rättigheter till detta. Genom licensen beviljas unionen följande rättigheter:

Ändringsförslag 29

Förslag till förordning

Artikel 14 – punkt 2

Kommissionens förslag

2. Globaliseringsfondens medfinansieringssats ska anpassas till den högsta medfinansieringssatsen inom ESF+ i den berörda medlemsstaten.

Ändringsförslag

2. Globaliseringsfondens medfinansieringssats ska anpassas till den högsta medfinansieringssatsen inom ESF+ i den berörda medlemsstaten, **med hänsyn till vissa medlemsstaters underutvecklade verksamma arbetsmarknadsinstitutioner.**

Ändringsförslag 30

Förslag till förordning

Artikel 14 – punkt 3

Kommissionens förslag

3. Om kommissionen på grundval av den bedömning som ska göras i enlighet med artikel 9 drar slutsatsen att villkoren för ekonomiskt stöd enligt denna förordning är uppfyllda, ska förfarandet i artikel 16 omedelbart inledas.

Ändringsförslag 31

Förslag till förordning Artikel 20 – punkt 1 – led e

Kommissionens förslag

(e) Huruvida det företag som sagt upp arbetstagare, med undantag för mikroföretag och små och medelstora företag, har erhållit statligt stöd eller tidigare har fått finansiering från unionens sammanhållnings- eller strukturfonder under de senaste fem åren.

Ändringsförslag 32

Förslag till förordning Artikel 22 – punkt 1

Kommissionens förslag

1. Vart fjärde år ska kommissionen på eget initiativ och i nära samarbete med medlemsstaterna utvärdera det ekonomiska stödet från globaliseringsfonden.

Ändringsförslag

3. Om kommissionen på grundval av den bedömning som ska göras i enlighet med artikel 9 drar slutsatsen att villkoren för ekonomiskt stöd enligt denna förordning är uppfyllda, ska förfarandet i artikel 16 omedelbart inledas ***och den ansökande medlemsstaten ska meddelas.***

Ändringsförslag

(e) Huruvida det företag som sagt upp arbetstagare, med undantag för ***nystartade företag***, mikroföretag och små och medelstora företag, har erhållit statligt stöd eller tidigare har fått finansiering från unionens sammanhållnings- eller strukturfonder under de senaste fem åren.

Ändringsförslag

1. Vart fjärde år ska kommissionen på eget initiativ och i nära samarbete med medlemsstaterna utvärdera det ekonomiska stödet från globaliseringsfonden, ***inbegripet en efterföljande konsekvensbedömning av programmets genomförande på nationell, regional och lokal nivå.***

Medlemsstaterna ska, för den utvärdering som avses i första stycket, samla in alla tillgängliga uppgifter om åtgärder som stöds genom globaliseringsfonden och om arbetstagare som uppburit stöd .

ÄRENDETS GÅNG I DET RÅDGIVANDE UTSKOTTET

Titel	Europeiska fonden för justering för globaliseringseffekter
Referensnummer	COM(2018)0380 – C8-0231/2018 – 2018/0202(COD)
Ansvarigt utskott Tillkännagivande i kammaren	EMPL 11.6.2018
Yttrande från Tillkännagivande i kammaren	INTA 11.6.2018
Föredragande av yttrande Utnämning	Karoline Graswander-Hainz 29.8.2018
Behandling i utskott	27.9.2018
Antagande	11.10.2018
Slutomröstning: resultat	+: 27 –: 10 0: 0
Slutomröstning: närvarande ledamöter	Laima Liucija Andrikienė, Maria Arena, Tiziana Beghin, Daniel Caspary, Salvatore Cicu, Christofer Fjellner, Eleonora Forenza, Karoline Graswander-Hainz, Christophe Hansen, Heidi Hautala, Yannick Jadot, France Jamet, Elsi Katainen, Jude Kirton-Darling, Danilo Oscar Lancini, Bernd Lange, David Martin, Anne-Marie Mineur, Franck Proust, Godelieve Quisthoudt-Rowohl, Inmaculada Rodríguez-Piñero Fernández, Tokia Saïfi, Helmut Scholz, Joachim Schuster, Adam Szejnfeld, William (The Earl of) Dartmouth, Jan Zahradil
Slutomröstning: närvarande suppleanter	Goffredo Maria Bettini, Sander Loones, Fernando Ruas, Paul Rübig, José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra
Slutomröstning: närvarande suppleanter (art. 200.2)	Beatriz Becerra Basterrechea, Czesław Hoc, Stanisław Ożóg, Jozo Radoš, Anders Sellström

SLUTOMRÖSTNING MED NAMNUPPROP I DET RÅDGIVANDE UTSKOTTET

27	+
EFDD	Tiziana Beghin
ENF	France Jamet, Danilo Oscar Lancini
GUE/NGL	Eleonora Forenza, Anne-Marie Mineur, Helmut Scholz
PPE	Laima Liucija Andrikienė, Daniel Caspary, Salvatore Cicu, Christophe Hansen, Franck Proust, Godelieve Quisthoudt-Rowohl, Fernando Ruas, Paul Rübig, Tokia Saïfi, José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra, Adam Szejnfeld
S&D	Maria Arena, Goffredo Maria Bettini, Karoline Graswander-Hainz, Jude Kirton-Darling, Bernd Lange, David Martin, Inmaculada Rodríguez-Piñero Fernández, Joachim Schuster
Verts/ALE	Heidi Hautala, Yannick Jadot

10	-
ALDE	Beatriz Becerra Basterrechea, Elsi Katainen, J. Radoš
ECR	C. Hoc, Sander Loones, S. Ožóg, Jan Zahradil
EFDD	William (The Earl of) Dartmouth
EPP	Christofer Fjellner, Anders Sellström

0	0
-	-

Teckenförklaring:

+ : Ja-röster

- : Nej-röster

0 : Nedlagda röster